

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ліцею

Ірина ШЕЛЕХОВА

Наказ від 18.02.2022р. №28-агд

ДІЇ ПЕРСОНАЛУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ПРИ ВИНИКНЕННІ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ, У Т.Ч. ВОЄННОГО ХАРАКТЕРУ

Чути стрілянину з гвинтівок і автоматів. Як поводитись?

Перемістити учнів у найбільш захищену частину приміщення. Якщо це неможливо - всім лягти на долівку, прикрившись предметами, які здатні захистити від уламків та куль.

Треба згрупуватися, лігши в позу ембріона, розвернутися ногами в бік стрілянини, прикрити голову руками та відкрити рота, щоб близький вибух не завдав шкоди барабанним перетинкам. Неможна вставати одразу, щойно стрілянина вщухне: слід почекати, щоб пострілів не було бодай п'ять хвилин.

Стріляють із танків та мінометів. Атакують літаки. Що робити?

Уникайте стін із легких конструкцій: від вибуху вони не захистять, а травмувати можуть. Найкраща тактика - швидко дістатися спеціально обладнаного укриття.

Якщо ж вогонь артилерії чи мінометний обстріл застали на шляху – слід негайно лягати на землю. В ідеалі — туди, де є виступ чи бодай невелике заглиблення.

А якщо стріляють із «Градів»?

Ховатися варто в підвалі чи іншому заглибленому приміщенні. Найкраще обрати місце в кутку між несучими стінами. І недалеко від вікон та дверей: так, якщо снаряд потрапить у будівлю, буде можливість швидко залишити укриття.

Після завершення обстрілу не можна виходити з будівлі одразу: почекайте ще бодай 10 хвилин. Ймовірно коригування вогню.

Підготовка до евакуації

- у найкоротший строк необхідно визначити найбезпечніші евакуаційні шляхи та виходи до безпечної зони;
- не можна залишати дітей без нагляду з моменту виявлення надзвичайної ситуації або пожежі та до її ліквідації;
- евакуацію людей треба починати з приміщення, у якому виникла пожежа або інша надзвичайна ситуація, і суміжних із ним приміщень, яким загрожує небезпека поширення вогню, продуктів горіння тощо. Дітей молодшого віку і хворих потрібно евакуювати насамперед;
- у зимовий час на розсуд осіб, які здійснюють евакуацію, діти старших вікових груп можуть заздалегідь одягтися або взяти теплий одяг із собою, а дітей молодшого віку потрібно виводити або виносити, загорнувши в ковдри або інші теплі речі;
- ретельно перевірити всі приміщення, щоб унеможливити перебування в небезпечній зоні дітей;
- виставляти пости безпеки на входах у будівлі, щоб унеможливити повернення дітей і працівників до будівлі;
- у разі гасіння пожежі треба намагатися насамперед забезпечити сприятливі умови для безпечної евакуації людей;

- при пожежі, щоби запобігти поширенню вогню, диму, потрібно утримуватися від відчинення вікон і дверей, а також – від розбивання скла.

Заслуговує на увагу посібник «Стандартні процедури та правила безпеки для учнів та студентів», який склав Австралійський ресурсний центр прав дитини. Він містить перелік правил, що будуть більш зрозумілими для дітей. Це чотири прості поради:

- **Не говори – щоби чути вчителя**
- **Не біжи – щоби не постраждати**
- **Не штовхайся – щоби не постраждали інші**
- **Не повертайся – щоби залишатися в безпеці**

Учнів також просять дотримуватися всіх указівок педагогів, зокрема, на прохання дорослих про допомогу евакуюватися іншим дітям. Після прибуття до безпечної зони, не розходитися й залишатися разом із класом.

ЕВАКУАЦІЯ

Правила евакуації для педагогів передбачають такі дії:

- Евакуація здійснюється за звуковим сигналом, який у разі потреби активує адміністрація.

- Нагадайте дітям про головну мету евакуації (їхня безпека) та правила евакуації: не говори, не біжи, не штовхайся, не повертайся.

- Закрийте двері та вікна.
- Візьміть із собою шкільний аварійний набір, сумку для швидкої допомоги.
- Перевірте безпечність маршруту для евакуації.
- Під час евакуації радять об'єднувати два класи, й під час переміщення один учитель очолює колону, а інший завершує колону дітей двох класів.

- Допоможіть дітям з інвалідністю та маленьким дітям.
- Евакуація здійснюється до визначеного місця (місце для кожного класу визначається під час тренувальних навчань і не змінюється).
- Після прибуття на визначене місце перевірте наявність усіх дітей за списком.
- Залишайтеся зі своїм класом і просіть учнів бути разом, нікуди не розходитися.
- Якщо небезпечні умови зникли, проведіть зворотню евакуацію до класів, дотримуючись тих самих правил.

У більшості країн є вимога, щоб у кожному класі був набір для евакуації та допомоги.

ПОРЯДОК

підготовки населення до зайняття об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту

Фонд захисних споруд цивільного захисту складають: захисні споруди цивільного захисту (сховища та протирадіаційні укриття), зокрема швидкоспоруджувані, та інші споруди, що можуть бути використані для укриття населення (споруди подвійного призначення та найпростіші укриття).

Сховища — герметичні захисні споруди, обладнані спеціальним обладнанням та системами життєзабезпечення, і забезпечують найбільш надійний захист, що досягається за рахунок міцності огорожуючих конструкцій, герметичних дверей та фільтровентиляційного обладнання.

Протирадіаційні укриття — негерметичні захисні споруди, що мають забезпечити захист від іонізуючого випромінювання у разі виникнення радіаційних аварій, а також від непрямой дії звичайних озброєнь (куль, уламків гранат, артилерійських боєприпасів, бомб, а також повітряної ударної хвилі).

Інші споруди — це наземні або підземні споруди, що можуть використовуватися, як за основним призначенням, так і для захисту населення (споруди подвійного призначення) та фортифікаційні споруди, цокольні або підвальні приміщення, що знижують ураження людей від наслідків надзвичайних ситуацій та дії засобів ураження (найпростіші укриття).

До найбільш поширених споруд подвійного призначення належать підземні склади, спортивні зали тощо.

Переважна частина будівель і споруд громадського та виробничого призначення, зокрема багатоквартирні житлові будинки, мають підвальні приміщення, що у випадку виникнення надзвичайних ситуацій можуть використовуватися як найпростіші укриття.

Органи виконавчої влади, для встановлення можливості використання як споруд подвійного призначення так і найпростіших укриттів, обстежують і беруть на облік підземні порожнини, гаражі, підземні торговельні центри, підприємства громадського харчування, магазини, підвальні, цокольні поверхи будинків і промислових об'єктів.

Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування створюють загальнодоступні інформаційні ресурси і забезпечують надання та оприлюднення інформації про фонд захисних споруд цивільного захисту.

Уточніть в місцевому органі виконавчої влади або органі місцевого самоврядування, їх структурному підрозділі з питань цивільного захисту або на офіційних вебсайтах вищезазначених органів місця знаходження найближчих захисних споруд або інших споруд, призначених для укриття населення під час надзвичайних ситуацій.

Завчасно вивчіть маршрут до цих споруд, уточніть інформацію про контактних осіб, відповідальних за утримання та експлуатацію цих об'єктів, а також їх стан готовності.

Зайняття об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту здійснювати при отриманні відповідної інформації від органів державної влади або органів місцевого самоврядування.

Для привернення уваги, перед доведенням інформації, передається попереджувальний сигнал “Увага всім”, а саме: уривчасте звучання електросирен, часті гудки транспорту, зокрема, у запису мережами радіомовлення та через вуличні гучномовні пристрої. Тривалість звучання попереджувального сигналу становить три — п'ять хвилин. Інформація передається протягом 5 хвилин після подачі попереджувального сигналу.

Почувши сигнал “Увага всім”, негайно прослухайте через сигнально-гучномовні пристрої, радіоприймач, телевізор або прочитайте текстове повідомлення у телефоні, розміщене на сайті, та отримайте необхідну інформацію та вказівки щодо: місця і часу виникнення, розмірів та масштабів надзвичайної ситуації; часу початку та тривалості дії факторів ураження; території, яка потрапляє в осередки (зони) ураження; порядку дій при надзвичайній ситуації. Вислухавши повідомлення, дійте без паніки і метушні у відповідності до отриманих вказівок.

Під час виникнення надзвичайної ситуації або воєнних дій необхідно:

у разі отримання будь-якої інформації про можливу небезпеку або заходи щодо підвищення безпеки передати її іншим людям (за місцем проживання, роботи тощо);

при першій можливості покиньте разом із сім'єю небезпечну зону. У разі неможливості виїхати особисто, відправити дітей і членів сімей похилого віку до

родичів чи знайомих. При цьому необхідно взяти із собою всі документи, коштовні речі і цінні папери;

у разі потрапляння у район обстрілу – сховатись у найближчу споруду фонду захисних споруд;

у разі відсутності вищезазначених споруд використовувати нерівності рельєфу (канави, окопи, заглиблення від вибухів тощо). У разі раптового обстрілу та відсутності поблизу укриттів та нерівностей місцевості – ляжте на землю головою в бік, протилежний вибухам. Голову слід прикрити руками (за наявності для прикриття голови використовувати валізу або інші речі). Не виходьте з укриття до кінця обстрілу.

Підготовку до можливого перебування у зоні надзвичайної ситуації доцільно починати завчасно. Необхідно підготувати “екстрену валізку” з речами, які можуть знадобитись при знаходженні у зоні надзвичайної ситуації або при евакуації у безпечні райони.

ВІДОМОСТІ щодо розміщення інформації про фонд захисних споруд цивільного захисту на офіційних веб-ресурсах Луганської обласної державної адміністрації, Головного управління ДСНС України у Луганській області

<https://cutt.ly/GUiaF61>,

<https://cutt.ly/zUiaB4M>,

<https://lg.dsns.gov.ua/>: у рубриці «ВАЖЛИВО» – додатково перелік найпростіших укриттів Луганської області

ДІЇ ДЛЯ ЗАХИСТУ ВІД НАСИЛЬНИЦЬКОГО ВТОРГНЕННЯ ТА ЗАГРОЗИ МАСОВОГО НАСИЛЬСТВА

Поради для керівництва шкіл:

• Якщо є змога – подайте знак тривоги, але це не повинна бути пожежна сигналізація.

- Слідкуйте за ситуацією і оцінюйте її.
- Будьте готові передати командування поліції або іншим силовим органам.
- Повідомте всіх, коли небезпека зникла.
- Після інциденту повідомте про обставини учнів та батьків.

Задля швидкого та оперативного розшуку злочинців, збереження таємниці слідства та інших моментів, варто своє повідомлення для батьків та медіа узгодити з представниками силових структур.

Поради для працівників закладів освіти

- Попередьте інших, щоб вони негайно сховалися та забезпечили безпеку дітей.
- Зберіть учнів всередині безпечного приміщення, якомога далі від загрози.
- Закрийте і замкніть двері ключем (за можливістю). Перемістіть меблі, щоб заблокувати доступ від загрози, за наявності та змоги.
 - У разі загрози стрілянини, всі мають швидко лягти на підлогу і за можливості накритися меблями, щоб не бути мішенню.
 - Вимкніть світло та всі пристрої, які можуть його подати.
 - Вимкніть усі пристрої, що видають звуки: мобільні телефони, радіоприймачі тощо.
 - Зберігайте тишу.
 - Тримайтеся якомога далі від дверей і вікон.

- Залишайтеся спокійними, заспокоюйте тих, хто нервує.

Поради для учнів

- Пам'ятайте про правила: не говори. Не біжи. Не штовхайся. Не повертайся.
- Виконуйте вказівки працівників закладу освіти.
- Зберігайте спокій та тишу.
- Якщо є потреба, допоможіть заблокувати двері меблями.
- Головне: сховатися, впасти та накритися.

ДІЇ У ВИПАДКУ ТЕЛЕФОННОГО ТЕРОРИЗМУ

Якщо повідомлення про замінування надійшло на телефон школи:

- подзвоніть з іншого телефону (іншого мобільного чи від сусідів) оператору телефонного зв'язку (мобільного чи стаціонарного) і скажіть причину дзвінка, своє прізвище, адресу та номер свого телефону;
- намагайтеся затягнути розмову та записати її на диктофон чи дайте послухати свідкам (сусідам);
- одночасно, з розмовою і записом на диктофон, друга людина дзвонить з іншого телефону на вузол зв'язку, а потім у поліцію за телефоном 102 для термінового затримання того, хто телефонував;
- напишіть заяву начальнику відділення поліції, на території якого ви проживаєте, для прийняття необхідних заходів;
- поліція, за запитом на вузол зв'язку, отримає номер телефону, адресу, прізвище того, хто дзвонив, і буде вживати необхідних заходів.

До повідомлень про замінування не варто ставитися легковажно. Навіть найменша ймовірність того, що на території освітнього закладу може бути вибухонебезпечний предмет, несе велику загрозу життю та здоров'ю учнів.

ЯК ДІЯТИ, ЯКЩО ХТОСЬ ПОМІТИВ ПІДОЗРІЛИЙ ПРЕДМЕТ

- Швидко відвести на максимальну безпечну відстань (не менше 100 метрів) усіх людей;
- якщо підозрілий предмет залишила невідома особа, необхідно запам'ятати її зовнішність, одяг, автотранспорт та його номерні знаки;
- позначити місцезнаходження предмета, за можливості огородити його та сфотографувати;
- негайно повідомити в оперативні служби, надавши інформацію про характерні ознаки предмета:
 - У поліцію (102) – у разі виявлення підозрілого предмета,
 - У ДСНС (101) – у разі виявлення боєприпасів.